

Проект на Решение за приемане на Програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски градини и училища за периода 2020 - 2022 г.

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 05.06.2020 г. - 06.07.2020 г. Неактивна

Номер на консултация: #5158-K

Област на политика: Архив - Образование

Тип консултация: ---

Вносител: Министерство на образованието и науката

Тип вносител: Национално

Проектът на Решение е подготвен на основание § 20 от Заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2020 г., обн. ДВ, бр. 100 от 20.12.2019 г., в сила от 01.01.2020 г.

Програмата има за цел да финансира материалната база, която гарантира здравословните и качествени условия на обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Също така изпълнението на програмата е насочено към изграждане на нови, разширение и реконструкция на съществуващи детски градини и училища в Република България, с което ще се намали недостига на свободни места в тях и ще се създадат предпоставки за успешното въвеждане на задължителното предучилищно образование на децата, навършили 4-годишна възраст, както и предвиденото в нормативната уредба на дейностите в училищното образование, организиране на едносменен режим на учебния ден.

Очакваните резултати от прилагането на програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски градини и училища за периода 2020 - 2022 г. са насочени към:

1. Намаляването недостига на места в детските градини, в т. ч. яслените групи;
2. Създаването на условия за въвеждане на задължително предучилищно образование на децата, навършили 4-годишна възраст;
3. Увеличаването броят на училищата, преминали на едносменен режим на обучение;

4. Поетапното създаване на организация на учебния ден на едносменен режим в училищата.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на образованието и науката

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков №2А

Електронна поща: priemna@mon.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерство на образованието и науката - <https://www.mon.bg/>

Рубрика „Обществени консултации“ на интернет страницата на МОН - <https://www.mon.bg/dokumentatsiya/proekti-na-dokumenti/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Решение за приемане на Програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски градини и училища за периода 2020 - 2022 г. - вер. 1.0 | 05.06.2020](#)

[Проект на Програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски градини и училища за периода 2020 - 2022 г. - вер. 1.0 | 05.06.2020](#)

[Доклад относно проект на Решение за приемане на Програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски градини и училища за периода 2020 - 2022 г. - вер. 1.0 | 05.06.2020](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 28.07.2020](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Alliance ECD (06.07.2020 15:02)

Становище на Алианс за ранно детско развитие и Мрежата за ранно детско развитие в ромска общност - 3

По отношение на критериите за допустимост

Необходимо е ясно да се дефинира какво се има предвид под **населено място за целите на Програмата**, залегнало като критерии в т.8. Важно е да се отчита, че някои детски градини в страната обслужват освен съответното населено място и съседни населени места, но също и да се има предвид динамичната ситуация в рамките на отделните квартали на столицата.

По отношение бенефициентите на програмата

Необходимо е **по-ясно да бъдат дефинирани допустимите бенефициенти** от гледа точка на различните форми на финансиране на детските градини, и гарантиране възможност за покриване на нужди независимо от формата, вкл. общински, делегиран бюджет, държавна детска градина.

По отношение допустимия брой предложения за всяка община

Отчитаме като балансирано предвиденото в проекта на Програма ограничение в броя предложения, които бенефициентите могат да подават по всеки модул, което създава условия за широк териториален обхват на Програмата и географски баланс. Същевременно считаме за важно да бъдат формулирани по-детайлно процедурните насоки в т. 9 от проекта на Програма в частта **дефиниране на брой предложения**. Формулировката, предложена в проекта, не дава достатъчна яснота за принципа на подаване на предложения в големи общини като Столична – дали предвидените ограничения за брой предложения са на административен район или на общинската единица като цяло, което би било непропорционално на съществуващите нужди в столицата. В тази връзка препоръчваме въвеждане на гъвкавост, като на самите общини се предостави възможност да решат кои дейности и кои модули да приоритизират в своите предложения, като кандидатстват с повече от едно предложение в категория, вместо зададеното понастоящем ограничение в т.9, а именно по Модул 1 и Модул 2 отделните

бенефициенти да подават по едно проектно предложение за Дейност I и едно проектно предложение за Дейност II за съответната година. При този подход може да се заложи лимит на стойността на всяко общинско проектно предложение. В допълнение, може да се предвиди в следващи години на изпълнение на Програмата да се дават допълнителни точки на общини, които не са имали спечелен проект в предходната година.

По отношение на показателите за изпълнение на програмата

Необходимо е да се конкретизират очакванията за брой крайни бенефициенти, които ще се ползват от изграждането и реконструкцията на детски градини и от преминаването към едносменен режим в училищата, като в т. 10.3 се заложи **очакване за брой деца, които ще могат да бъдат записани в новоразкрити групи и брой деца, които ще преминат към едносменен режим.**

По отношение оценката за изпълнение и контрол

Препоръчваме в Програмата **да бъдат дефинирани конкретни критерии за качество**, които ще бъдат прилагани при оценка на предложенията, както и при контрола на изпълнението, вкл. качество на изпълнение, качество на вложени материали и др., за да се гарантира най-доброто съотношение между стойност и качество в полза на най-добрия интерес на децата.

В допълнение към предложените препоръки и коментари, бихме искали да насочим вниманието и към необходимостта, в допълнение към предложената Програма, от мобилизиране на адекватен публичен финансов ресурс за ремонт на вече съществуващата образователна инфраструктура и подобряване на материалната база, особено там, където тя е физически и морално остаряла, а общинските средства са крайно ограничени.

Автор: Alliance ECD (06.07.2020 15:01)

Становище на Алианс за ранно детско развитие и Мрежата за ранно детско развитие в ромска общност - 2

Представяме следните конкретни препоръки за развитие и усъвършенстване на проекта на Програма:

По отношение на целите и очакваните резултати

Необходимо е по-точно **да се синхронизират целите на Програмата с допустимите дейности.** Доколкото ключова цел на Програмата по отношение на детските градини е обхващането в задължителна форма на децата над 4-годишна възраст, то следва по-добре да се аргументира включването на дейности за разкриване на места в яслени групи. Отчитаме специфичните нужди в системата на детските ясли, както и факта, че допълнителното разкриване на яслени групи в детски градини би могло да освободи налична инфраструктура и материална база за адресиране на нуждите от места в детските градини, но същевременно смятаме, че е необходимо по-добро фокусиране на настоящата Програма, предвид

ограничения публичен ресурс за реализиране в пълен обем на всички заложили разнопосочни цели в нея. За преодоляване на това предизвикателство препоръчваме в Програмата да бъдат разписани детайлни критерии за включване на яслени групи в проектното предложение, обвързващи крайния очакван резултат с повишаване на записването на децата на възраст 4 до 6 години.

По отношение на оценката на нуждите

Препоръчваме преди кандидатстване с предложения по Програмата, всяка община да направи своя **детайлна оценка на нуждите**, като включването ѝ в проектното предложение би могло да носи допълнителни точки. Тази оценка следва да включва преглед на демографски тенденции, да се базира на относителен недостиг, а не само на недостиг в абсолютни стойности, да отчита както текущи, така и бъдещи нужди чрез планиране, а също и анализ на наличните алтернативи. Подобен подход, основан на оценка на нуждите, ще гарантира, че **ограниченият публичен ресурс ще се използва за финансиране на най-целесъобразното и ефективно решение за съответната локация, а не просто за едно от възможните решения**. От друга страна, липсата на конкретна оценка на нуждите на общината създава риск от незадоволително решаване чрез Програмата на съществуващите различни проблеми и предизвикателства в отделните общини в страната, както по отношение на системата на детските градини, така и на училищата.

По отношение на оценката на нуждите в национален мащаб, необходимо е да се конкретизират критериите, които ще се прилагат при оценка и сравнение между предложения, подадени от общини от качествено различен порядък от гледна точка брой на населението, икономически възможности, бюджет на общината, относителен и абсолютен недостиг на места в детските градини конкретно за всяка възрастова група и др., както и дали ще бъде отчитано наличието на алтернативни решения (напр. полудневни групи). В тази връзка намираме за адекватно въвеждането на критерии, свързани с финансовите нужди на общината, което би дало възможност за по-добра равнопоставеност на най-слабите в икономическо отношение общини в страната, именно в които липсата на алтернативи е най-остра. Подобен подход, основан на ясни критерии за приоритетност и потребности, би позволил ефективно и целесъобразно вземане на решения за финансиране в случаи, например, когато в дадено населено място броят недостигащи места е под определения праг, но изграждането на детска градина спрямо броя деца е съпоставимо като икономическа ефективност с това в локация с по-голям брой недостигащи места. Подобен подход би допринесъл и за изпълнение на целите на Програмата, насочени към създаване на възможности за всички деца да получават предучилищното си образование в общински и държавни образователни институции и в по-голяма близост до местоживеенето им.

Оценката на нуждите е важна и по отношение преминаването към едноменния режим в училищата. Оценката също следва да се прави на ниво община, а не само на ниво училище, тъй като е възможно в някои общини да има непропорционално висок дял училища на двусменен режим, докато в други да се касае за единични такива. В тази връзка, необходима е и допълнителна обосновка на включването в

програмата на професионалните гимназии, заложено в т. 8 от проекта, и отчитане на това кои деца приоритетно следва да преминават към едносменен режим – тези, които се обучават от I до VII клас, или учениците в гимназиален курс на обучение.

Автор: Alliance ECD (06.07.2020 14:59)

Становище на Алианс за ранно детско развитие и Мрежата за ранно детско развитие в ромска общност - 1

Като професионалисти и експерти, посветени на каузата за подобряване на благополучието на децата в ранна възраст и техните семейства и подкрепа на професионалистите, ангажирани в сферата на ранното детско развитие, отчитаме като **навременни и изключително необходими усилията за увеличаване възможностите за достъп до образование и грижи за всички деца в България** чрез изграждане на нови, разширение и реконструкция на съществуващи детски градини и училища в страната.

Смятаме, че Програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски градини и училища за периода 2020 - 2022 г. има потенциал да допринесе за **преодоляване на съществуващия сериозен недостиг на места** в детските градини, особено в столицата, но също така и в някои големи градове (както показват и данните, представени след приключването на първо класиране за прием, проведено през м. май 2020 в столицата и големите градове). Допълнително чрез Програмата се адресират и предизвикателствата, свързани с факта, че в някои изолирани райони и малки населени места в страната изобщо липсват услуги по образование и грижа в ранна възраст, което създава ограничения за родителите и възпрепятства пълноценното използване на един от най-важните периоди от развитието на детето за социализация и развитие на важни умения, вкл. езикови и социално-емоционални, които имат ключово значение за бъдещите образователни постижения на децата и адаптация в училище. Разширяването на възможностите за разкриване на допълнителни места в детските градини ще повиши наличието им и достъпа до тях, още повече, че страната ни изостава от европейска цел за 95% обхват на децата на възраст 4 години и предучилищна подготовка с достигнато ниво в България от 82.4% по данни на НСИ за 2018 г.

Автор: Мая Цанева (16.06.2020 12:51)

СТАНОВИЩЕ на Сдружение „Безопасни детски площадки“ и РоСПА-България -4

§ 7. В чл. 60 се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 2 се изменя така:

„(2) Към детските градини се предвиждат закрити помещения за спорт и музикални занимания – най-малко една зала съгласно таблица 5 за ползване последователно от

всички групи по учебен график. Със заданието за проектиране се определят необходимите зали, площта им и възможностите за обединяването им в зависимост от броя на групите в детската градина. Спортните занимания могат да се провеждат и в специализирани спортни бази при осигурен транспорт.”;

2. В ал. 5 думата „сградата” се заменя с „двора” и след думите „детското заведение” се добавя изразът „по възможност”.

□

□

Категорично не сме съгласни да се въведе възможност детската градина да бъде проектирана и изградена без площадка за игра и спорт, както и без физкултурен салон. Опцията за транспортиране във външна спортна база, предвид свързаните с това усложнения, несъмнено ще доведе до драстично намаляване на физическата активност на децата.

Считаме за абсурдно предложението да бъде допустимо децата да останат без достъп до външно пространство и помещения за спорт и общи занимания.

§10. В чл. 82, ал. 1 числото „50” се заменя с „30”.

□

Считаме за неправилно намаляването на процента отваряеми прозорци в училищата. Това е предпоставка за влошаване на санитарно хигиенните условия за обучение в училищата и не бива да се допуска.

§ 11. В чл. 92 ал. 5 се изменя така:

„(5) Оградата на детската градина и детската ясла се предвижда с височина до 2,20

м. Когато детската градина се разполага в част от сграда или като самостоятелна сграда

в имот за комплексно застрояване, се допуска частично ограждане на площта, ползвана

от детската градина, включително и само на площадките за игра. Не се допускат изцяло

плътни огради.”.

□

Считаме за недобре формулирано изискването за височина на оградата.

При посочен единствено максимален размер (2,20м, като е и в Закона за

устройство на територията) тази ограда би могла да бъде дори под 1м

височина. С оглед сигурността на децата, следва да бъде посочен и

минимален размер, който според нас е подходящо да бъде 1,50м.

Като цяло сме притеснени от въвеждането на изключения и възможности за

неспазване на разпоредбите на тази Наредба. При търсене на преди всичко

икономическа изгода при строителството на многофункционални сгради, за никого не

е тайна, че се допускат компромиси с покриването на изискванията на

законодателството. С предложените тук промени тези компромиси ще се

затвърдят като правило и ще стане невъзможно добросъвестното спазване на

законовите норми.

А при евентуалното осъществяване на всички промени и „изключения“ би се получило

детско заведение с малки, задушни и прекалено ослънчени помещения, без места за

почивка на учителите, без спортна зала и без външна площадка за игра. Надяваме се,

че не това е намерението на законодателя и считаме за необходимо да се направят

съответните изменения тази хипопетична ситуация да не бъде възможна.

Сдружение „Безопасни детски площадки“

РоСПА-България

Автор: Мая Цанева (16.06.2020 12:50)

СТАНОВИЩЕ на Сдружение „Безопасни детски площадки“ и РоСПА-България -З

§ 6. В чл. 59 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „и помещение за учители и възпитатели“ се заличават.

2. В ал. 3 се създава изречение трето:

„Допуска се обединяване на помещенията занималня с кът за хранене и спалня при спазване на общата необходима площ съгласно таблица 4.“.

3. В таблица 4:

а) в ред No 1, колона 3 числото „110“ се заменя с числото „100“, а изразът „2,5+2,5“ се заменя с „2,0+2,0“;

б) в ред No 1, колона 4 числото „55“ се заменя с числото „50“, а числото „2,5“ се заменя с „2,0“;

в) в ред No 1, колона 3 числото „3,0“ се заменя с числото „2,0“;

г) ред No 6 се заличава.

□

□

Не сме съгласни с отпадането на помещенията за учители и възпитатели.

За насърчаване ангажирането на качествен педагогически и помощен персонал, който да обгрижва, възпитава и обучава децата е важно да бъдат подsigурени нормални условия и адекватни удобства на труд и отдих.

Не сме съгласни с намаляването на пространствата в помещенията на детските градини. Считаме, че нормалните условия за провеждане на учебно-възпитателен процес включват най-малкото достатъчно физическо пространство. При настоящата тенденция на завишаване броя на децата в групите, това пространство става критично важно и не бива да се допуска намаляването му.

Автор: Мая Цанева (16.06.2020 12:50)

СТАНОВИЩЕ на Сдружение „Безопасни детски площадки“ и РоСПА-България -2

Бихме искали да обърнем специално внимание върху:

§ 4. В чл. 56 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се ал. 2:

„(2) Когато детската градина се разполага в част от сграда, за нея се проектира най-малко един самостоятелен вход. По изключение се допуска използването на входа и общите части на сградата при спазване изискванията на Закона за устройство на територията.“.

2. Досегашните ал. 2 и ал. 3 стават съответно ал. 3 и ал. 4.

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея след думата „посетители“ се добавя изразът

”по възможност”.

□

□

Не сме съгласни с второто изречение на ал.2, защото създава предпоставки за смесването на децата с останалите посетители, ползватели и/или жители на сградата, когато тя е със смесено предназначение. Това би било особено проблематично при извънредни ситуации, при които би могло да се стигне до струпване на множество хора на изхода.

Не бива да се допускат изключения, които поставят в неблагоприятно положение именно децата, за които би трябвало да се грижи тази наредба.

§ 5. В чл. 57 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „помещенията” се добавя изразът „спалня и занималня”;
2. В ал. 2, т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя изразът „югозапад и по изключение на запад”;
3. В ал. 3 след думата „височина” се добавят думите „най-много”;
4. В ал. 4 числото „50” се заменя с числото „30”.

□

□

Притеснени сме от възможната комбинация на помещения с югозападно и най-вече западно изложения и намален процент отваряемост на прозорците. Това несъмнено създава предпоставка за нездравословни условия за занимания и почивка на децата. Става въпрос за намален приток на свеж атмосферен въздух и по-труден контрол на високите

температури през лятото, по време на следобедния сън на децата.

При нашите географски условия, югозападното и западното изложения не са подходящи за помещения, използвани за следобеден сън. А намалената отваряемост на прозорците би влошила и без това неблагоприятния температурен режим на помещенията.

Автор: Мая Цанева (16.06.2020 12:48)

СТАНОВИЩЕ на Сдружение „Безопасни детски площадки“ и РоСПА-България

СТАНОВИЩЕ

на Сдружение „Безопасни детски площадки“ и РоСПА-България

относно

предложение за изменение на НАРЕДБА No РД-02-20-3 от 21.12.2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата (ДВ., бр. 5 от 2016 г., попр. бр. 13 от 2016 г.) на Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Екипите на Сдружение „Безопасни детски площадки“ РоСПА-България се обединяват около позицията, че дискусията по предложенията за промени в Наредбата трябва да бъде по-задълбочена и да отчита дългосрочни положителни и отрицателни страни от измененията. Според нас някои от предложенията за промени биха могли да отворят предпоставки за заобикаляне на нормативни изисквания, които в момента са задължителни. Кризата с недостига на места в детските градини и ясли не е от вчера и промени, които включват използването на думи като „по възможност“ и „по изключение“ създават основа за пренебрегване на

базови условия за здравословна и развиваща среща за децата. Опитът на гражданите

и неправителствените организации с документи, написани в този стил, е свързан с тлеещи конфликти с институциите, а не с разрешаване на трайни проблеми.

Залагането на прекалена гъвкавост в Наредба, касаеща сгради за обществено обслужване в цялата страна, залага капани, които могат да бъдат избегнати при публична дискусия, която не се ограничава в минималния срок от 14 дни, заложен в закона. Ние сме насреща за по-задълбочен дебат, в който да се отчетат освен непосредствените нужди, добри практики и въздействието върху преките потребители – децата и персонала на градините и яслите.

Автор: Елисавета Новакова (15.06.2020 21:37)

Кой се нуждае от социализация днес...

При децата е "изчислено", че ако тръгнат на 4 години на детска градини биха спестили работа и усилия на началните учители и биха се справяли по-добре в училище. А на родителите им се внушава, че на децата например няма да им се налага един ден да стават рано, за да метат улици в 6 часа или да събират в 4 часа боклука. Но кой ще става и върши тази работа, ако всички са "образовани" по образец?! Доброволци или ще се привлича работна ръка отвън?!

Правили ли сте проучване кои държавни служители в сферата на образованието се справят по-добре със задачите си в министерството? Как се определя по-добреТО и как се внушава на служителите какво е добро? Кой професионален опит, кое и чие наследство влияят на по-добреТО?

Нуждае ли се образованието от "двойно счетоводство" за всеки един ученик и всеки един служител в образователната система?

Автор: Диана Димитрова (11.06.2020 12:24)

Срок за кандидатстване

Уважаеми дами и господа,

моля за уточнение за срока за кандидатстване - крайният такъв е 06.07.2020 г. ли е и ако е така какви документи са необходими - необходимо ли е да има проектиране на детската градина или можем да подадем документи и след това да се извърши проектиране, тъй като срока за кандидатстване е много кратък и ако е нужно

подобно проектиране ще отнеме време.

Откъде можем да попълним заявление за участие или форма за кандидатстване?

Автор: Елисавета Новакова (07.06.2020 09:21)

стандартите

Да разбираме ли, че искате да увеличите капацитета за сметка на здравето на децата и да понижите стандартите?!

Моля родителите да дават информирано съгласие, че са съгласни децата им ??
прибават в заведения с понижен и неотговарящ на изискванията стандарт и ??
поемат лично отговорност за здравето и развитието на децата ?и.

При проблеми с очите например, здравната каса да не поема разходите за лечението, ако родителите са се съгласили детето им цял ден да стои в помещения на изкуствена светлина.

Автор: Елисавета Новакова (07.06.2020 09:13)

Отстояния към момента

При колко сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата не са спазени отстоянията към момента и кога е дадено разрешението за строеж. Кой не е спазил във времето отстоянието - строителят на жилищната сграда или строителят на сграда за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата?

Моля да се изготви справка ?? ??????????? за всички частни, общински и държавни сгради, в които деца имат достъп към момента, както и на закритите общински училища и градини през последните години. Как се спазват отстоянията в блокове и какви са изискванията за горния етаж и прозорците към улицата?

Автор: Елисавета Новакова (07.06.2020 08:55)

Алтернативи

При наличие на неизползваем сградов фонд в близост, може би създаването на партньорства между училищата и изпозването на чужд сградов фонд да е добра алтернатива на престройки и бетониране на дворно място.

Може да се помисли и за изкарване на записаните в елитни училища ученици от партерни етажи в блокове и съобразяване на приема с капацитета на сградата.

Моля броя на приетите деца е да е съобразен с квадратура както вътре в стаите, така и вън на двора според нуждите за спорт и в голямото междучасие. Големината на прозорците да е съобразена с помещенията с цел да има достатъчно слънчева светлина и да няма нужда в светлата част от деня да се използва изкуствено осветление. Декорация на прозорците в тъмни помещения може би не е за препоръчване, щом като намаля значително естествена светлина. Мерките да важат както за държавни така и за частни детски гради, училища и забавачки, където децата прекарват например повече от 2 часа на ден.

История

Начало на обществената консултация - 05.06.2020

Приключване на консултацията - 06.07.2020

Справка за получените предложения - 28.07.2020

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)